

Fjerde afsnit (Seksualisme) – Kapitel 5 (Det jordiske menneskes seksuelle forvandling) – lektion 79

Den dobbeltpolede klimaksoplevelse kontra den enpolede

99.

Det er efterhånden nærliggende at stille det spørgsmål, om der består nogen mulighed for mere indgående at forklare forskellen på de to former for emotionel klimaksoplevelse: den enpolede og den dobbeltpolede? Og det gør der faktisk. Takket være en helt ufortjent, personlig oplevelse på dette område kan det fra forfatterens side oplyses, at den dobbeltpolede klimaksoplevelse med hensyn til sin inderste kerne eller sit inderste væsen består i den fornemmelse, vi kender som forelskelse, blot i umådelig koncentreret form -flere hundrede, måske tusinde gange. Denne superkoncentrerede forelskelsesfornemmelse (der i oplevelsesøjeblikket absolut ikke registreres som forelskelse, men derimod som en ubeskrivelig sjælelig ekstase) gennemstrømmer hele det mentale system i vibrerende rytmer og er ledsaget af lysende emotionelle og intellektuelle fantasier, der alle på en eller anden måde har mindelser om Guds nærhed.

Det er i denne forbindelse helt typisk, at den dobbeltpolede klimaksfornemmelse i modsætning til den enpolede er en udpræget sjælelig eller mental ekstase, der i umådelig grad oplader bevidstheden, samtidig med at den fylder sindet med en ubeskrivelig lykkefølelse, ledsaget af en uendelig vished om, at alle levende væsener hører sammen i ét væsen, der er kærlighed -en kærlighed, som klimaksoplevelsen er en refleks af, på samme måde som den blinkende funke i regndråben er en refleks af solen. Målt hermed er den enpolede klimaksoplevelse at ligne ved en brændende tændstik, der holdes op mod solskiven, og den lader sig ved senere eftertanke gennemskue som en nedtrappet og omtransformeret udgave af den dobbeltpolede klimaksoplevelse, nemlig nedtrappet og omtransformeret til fysisk nervestrøm og derfor "berøvet" de lysende emotionelle og intellektuelle fantasier, der er så typiske for den dobbeltpolede klimaksoplevelse. Der er med andre ord tale om seksuelle klimaksoplevelser på to helt forskellige planer.

100.

Som nævnt kan den dobbeltpolede klimaksoplevelse beskrives som en enormt koncentreret forelskelsesfornemmelse, der i rytmiske bølger besætter og gennemstrømmer bevidstheden. Dette skal forstås på den måde, at nævnte fornemmelse så at sige er det grundmateriale, hvorefter den dobbeltpolede klimaksoplevelse er bygget op; at ligne det ved denne fornemmelse er i hvert fald det nærmeste, man kan komme noget, der er kendt af de fleste -ja, vel af alle.

At forelskelsesfornemmelsen så at sige skulle være den dobbeltpolede klimaksoplevelses byggemateriale vil muligvis undre en og anden, der er vant til at betragte forelskelsen som en ganske vist besættende, men samtidig dog relativt primitiv tilstand, der specielt er forbeholdt dyreriget og dermed den enpolede væsenstype. Der kan derfor være grund til at dvæle et øjeblik ved dette emne.

Det er helt korrekt, at forelskelsen er en typisk dyrisk og dermed enpolede tilstand. Imidlertid må man huske, at alt ved det levende væsen til syvende og sidst er af guddommelig natur, således også den enpolede tilstand. Og endnu mere bør man betænke, at den enpolede tilstand tilmed har sine rødder i den dobbeltpolede, akkurat som den enpolede orgasme er et specielt udtryk for Guds ånd, nemlig i sin egenskab af omtransformeret salighedsenergi hidrørende fra det personlige guldkopimateriale.

Det er på denne baggrund, man skal bedømme forelskelsens væsen samt dens relation til den dobbeltpolede klimaksoplevelse (se eventuelt LB V, stk. 1660, 1921 og 1922).

Hvad er da egentlig forelskelse? -Ja, her kan der naturligvis gives mange forskellige svar, alt efter hvilken side af forelskelsens natur man hæfter sig ved. Her er det jo den kosmiske side, der har interesse, og svaret må derfor i første række blive, at forelskelse er det samme som kønsorienteret sympati og dermed en ensidigt polariseret følelsestilstand. -Man vil i denne sammenhæng forstå, at det er ved sin kønsorienterethed, at forelskelsen udmærker sig som en enpolet tilstand, hvorimod den i sin egenskab af SYMPATI i høj grad er en menneskelig kvalitet. Og det er netop som "sympati" betragtet, at forelskelsesfølelsen kommer i betragtning som det materiale, hvoraf den dobbeltpolede klimaksoplevelse er bygget op.

Kan man da ikke nøjes med at definere denne klimaksoplevelse som slet og ret en koncentreret sympatioplevelse? -Nej, det kan man faktisk ikke! Allerede i begrebet "forelskelse" ligger det, at der er tale om en mobiliseret sympatitilstand rettet mod et andet menneske og indeholdende seksuelle intentioner, og det er netop dette helt specielle, mobiliserede sympatiengagement, der rent fornemmelsesmæssigt udgør den dobbeltpolede klimaksoplevelses "substans" -men altså i umådeligt koncentreret form.

I sin allerinderste centrale natur er forelskelsetilstanden altså en ægte menneskelig kvalitet og dermed "gesandt" for en højere verden, nemlig i første række det rigtige menneskelige. Her genfinder man det samme fænomen, blot frigjort fra det enpolede præg repræsenteret ved kønsorientering og for øvrigt også ved egoisme og besiddertrang. Alle disse lavere træk ved forelskelsetilstanden er udrensede, og i stedet optræder en ren og ædel sympatitilstand, der er rettet mod alt og alle, og som giver sig udslag i en umådelig trang til at tjene og kærtægne -kort sagt elske. Forelskelsetilstanden er med andre ord her omdannet til en ren og uselvsk kærlighedstilstand.

I femte bind af Livets Bog (stk. 1816 -1818) taler Martinus i denne forbindelse om forelskelsens "A-stadium" og "B-stadium" og forstår herved henholdsvis forelskelsens indledende tilbedelses-og tjenerstadium og dens påfølgende begær-og besidderstadium, og han hævder i denne forbindelse, at forelskelsen i sit "A-stadium" er en umiskendelig udløber af de højeste verdeneres tankeklimaer.

Således skriver han:

"Vi har således her i forelskelsens "A-begær" et symbol på den rigtige menneskelige bevidsthed eller den næstekærlige, uselvsk indstilling, som skal skabe den virkelige fred. Dette "A-stadium" er således en levning fra det himmelske paradys, en svag stråle fra et tidligere spiralkredsløbs højeste verdener, hvor den totale næstekærlighed eller alkærlighed er blevet en fuldkommen dagsbevidst vanefunktion eller selvfølgelig væremåde".

Dette var altså Martinus' egen beskrivelse af selve kernen i forelskelsetilstanden ("B-stadiet" vil senere blive omtalt), og det er netop denne kerne, vi møder i den dobbeltpolede klimaksoplevelse. Denne er simpelt hen identisk med en sjælens gennemstråling af denne kerne i højkoncentreret form, nemlig som resultat af en forudgående proces -en slags elskovsleg -gennem hvilken parterne bringer hinandens sympatiske anlæg (polorganer) i en tilstand af stadigt voksende vibration og spænding - kort sagt opladning.

Det er i virkeligheden det samme, der sker, når dyret eller det jordiske menneske indtræder i forelskelsetilstanden og i kraft af denne begynder at bejle til den anden part. Også her sker der en emotionel opladning, der for menneskets vedkommende kan give sig udslag i bl.a. kreative aktiviteter rettet mod den udkårne. Det digter, synger, maler eller komponerer, så godt det kan, og det skænker

med glæde og uden økonomisk vederlag resultatet af sin kunstneriske udfoldelse til den udkårne og bliver aldrig lykkeligere, end hvis denne modtager det og giver det sin anerkendelse. Da gennemstråles det enpolede væsen af en lykkefølelse, som det alt for gerne ville fastholde -og øge, men ikke kan. Og i stedet søger det instinktivt compensation gennem den nydelse, der kan opnås ved kønsakten og den enpolede klimaksoplevelse. Men inderst inde registreres denne ofte som en skuffelse; bl.a. fordi den på en eller anden måde tager kraften af den sjælelige lykkefølelse, som var herskende under forelskelsens "A-stadium", og som nu i stedet afløses af en fysisk begær-og besiddertilstand, der måske endog til slut munder ud i en ren vane-og rutineform, der bestemt ikke har noget med højere kreativitet at gøre. Den fordums elskede er ikke længere noget, man tjener og tilbeder, bejler til og anstrenger sig for at fortjene bl.a. gennem kunstnerisk og kreativ aktivitet. Det er derimod noget, man har, og som man stiller krav til og forventer at blive betjent af og i øvrigt har ret til at udsætte for kritik og utilfredshed. Og netop derved afslører det jordiske menneske sig som et væsen, der lever på et andet og lavere plan end det rigtige menneske, for hvem en sådan udvikling af et kærlighedsforhold er komplet utænkeligt. Men det skyldes naturligvis, at det rigtige menneske disponerer over en helt anden og langt mere overlegen mentalorganisk udrustning, som bl.a. sætter det i stand til at lade det sjælelige engagement i et hvilket som helst kærlighedsforhold eskalere eller øge til et sådant niveau, at der indtræder dobbeltpolet klimaks og derigennem en opladning af den samlede bevidsthedsstruktur, således at begge parter forlader hinanden rigere, skønnere og stærkere, end de mødte hinanden. Og tydeligere kan forskellen på den enpolede og den dobbeltpolede klimaksoplevelse vel næppe markeres.

101.

Det skal nu til slut for en ordens skyld nævnes, at man netop i den her præsenterede forskel på den enpolede og den dobbeltpolede emotionelle klimaksoplevelse må se forklaringen på, at man inden for forskellige okkulte, åndelige og religiøse retninger rejser krav om cølibat -altså seksuel afholdenhed. Det er simpelt hen for at forebygge den forannævnte kompensationsproces med alle dens negative følger. Ved nemlig at foreskrive seksuel afholdenhed undgås det krafttab, som den enpolede klimaksoplevelse i dens egenskab af en afladningsproces er ensbetydende med, og i stedet opnås gennem såkaldt sublimering en stadigt voksende mobilisering af den intellektuelle pols virksomhed, idet denne jo i en sådan situation er det eneste middel, der står til rådighed for en vis udladning af individets seksuelle kræfter. Gennem cølibatet forsøger man med andre ord at fremme en vis kunstig form for intellektuel seksualisme, og selv om dette i nogen grad kan lade sig gøre og endda afkaste relativt imponerende resultater i form af enorm legems-og sindskontrol samt i visse tilfælde herredømme over et betydeligt område af okkulte og magiske kræfter, siger det sig selv, at der er tale om en naturstridig holdning, der før eller siden kræver sin pris. I nogle tilfælde opstår der allerede i løbet af kort tid lettere eller sværere tilløb til sindssyge, simpelt hen fordi sublimeringsprocessen mislykkes og i stedet afløses af ambitiøs undertrykkelse af kønsdriften. I andre tilfælde bliver et forkrampet følelsesliv resultatet, og i atter andre kommer der seksuelle afsporinger ud af forsøget, som måske forfølger vedkommende gennem flere inkarnationer. Kun i meget få tilfælde lykkes sublimeringsprocessen til den grad af fuldkommenhed, som ud fra forudsætningerne er mulig; men det vil i sådanne tilfælde altid vise sig, at der er tale om mennesker, der allerede i forvejen er meget langt fremme i deres polforvandling og derfor ikke har nogen videre kønsdrift – hvis overhovedet nogen – at kæmpe med. Sådanne tilfælde er da også blot at betragte som specielle eksempler på, hvorledes polforvandlingens sidste faser kan forme sig og dermed på ingen måde eksempler til efterfølgelse for alle og enhver, som af mere eller mindre udprægede forfængelighedshensyn ønsker en forceret åndelig udvikling. Tværtimod må disse tilfælde betragtes som undtagelserne, der understreger regelen, nemlig at lade naturen selv bestemme farten i den personlige polforvandling og den hermed forbundne åndelige udvikling og så for øvrigt ikke stirre sig

blind på målet, men lige så meget interessere sig for vejen, der fører til det. I det mindste nyder cølibatet på ingen måde Martinus' anbefaling, hvorimod han tilråder, at man beder Gud hjælpe sig med at følge den lige og dermed kortest mulige, naturlige vej til det rigtige menneskeriges tærskel - den såkaldte "kongevej". I en sådan bøn afsløres nemlig en holdning, der allerede i sig selv betyder en stor beskyttelse mod afsporing af den personlige udvikling gennem visse svære zoner af polforvandlingens proces; dvs. en holdning, som guddommen gennem dertil bestemte væsener i de åndelige verdener med sikkerhed vil yde den størst mulige hjælp og støtte.

EFTERSKRIFT

En personlig oplevelse

102.

Vi skal afslutte dette kapitel med en skildring af en personlig oplevelse af den dobbeltpolede klimaksoplevelse. Det drejer sig her om en vis "kunstig" oplevelse, der på en eller anden måde har været arrangeret fra den åndelige verdens side, idet genstanden for denne oplevelse på ingen måde er ligevægtigt dobbeltpolet. Beretningen om denne oplevelse lyder som følger:

"En nat vågnede jeg uden at blive rigtig vågen, og i denne tilstand oplevede jeg en mærkelig "drøm". Jeg var japaner og var hjemme på et kort besøg på den ø, hvor jeg var opvokset, og hvor mine forældre stadig levede.

Jeg var meget deprimeret, fordi jeg ikke kunne opsøge mine forældre. Trods det, at jeg elskede dem meget højt, havde jeg på forskellig måde gjort dem stor sorg, og til slut var det kommet til et brud, der pinte og nagede mig dybt.

Jeg var sammen med nogle få venner, der skulle hjælpe mig i nogle forhandlinger med øens myndigheder angående nogle vigtige forretninger. Vi kom til at tale om mine familieproblemer, der for en japaner er noget dybt alvorligt, og jeg gav åbent udtryk for mine sorgfulde følelser. På et tidspunkt sagde jeg fuld af håb: "Denne gang er jeg kun hjemme for en kort stund, men måske kommer der en dag, hvor min mor står på stranden for at tage imod mig og fuld af glæde i stemmen siger til mig: velkommen hjem min søn.... -"

Netop som jeg havde sagt disse ord, skete det, at jeg havde en vision af fremtiden. Jeg så mig selv i et nyt liv, hvor jeg også var japaner. Jeg havde ingen anelse om mit tidligere liv, men jeg var ung og vendte netop hjem fra mine afsluttende universitetsstudier medbringende min unge brud, der var en underskøn kvinde (klædt i gult), som jeg havde lært at kende ved universitetet.

Mine forældres lykke var fuldkommen, både på grund af min skønne brud og fordi jeg havde afsluttet mine eksaminer med en særlig pris, der gives til studenter, som i forbindelse med deres studier løser en egentlig forskningsopgave. At opnå denne pris var en stor familieære, og mange mennesker var samlet med mine forældre på stranden for at tage imod os. Og da jeg træder i land, tager min mor et skridt frem imod mig og siger med øjne, der lyser af lykke: velkommen hjem, min søn. Og i selv samme øjeblik, hun udtalte disse ord, skiftede hun udseende og lignede pludselig min unge brud så meget, at jeg ikke var i stand til at skelne dem fra hinanden. Og med ét fyldtes jeg af en ubeskrivelig, jublende lykkefølelse. Den brød frem fra en eller anden ukendt kilde inden i mig, forstærkedes mere og mere og antog til sidst karakter af en ekstatiske orgasme ledsaget af lysende fantasibilleder af overjordisk skønhed -ikke en legemets orgasme, men en sjælens orgasme; ikke en fysisk orgasme, men en åndelig orgasme, der fyldte mig med den mest vidunderlige følelse af Guds nærhed og

kærlighed. Jeg ved ikke, hvor længe det varede, men jeg skammede mig ikke på grund af de mange mennesker omkring mig, der nysgerrigt iagttog mig. Tværtimod var de alle på en eller anden måde med i oplevelsen -især min mor. I denne tilstand vågnede jeg af min "drøm", men stadig opfyldt af den jublende lykkefølelse og de vidunderlige indtryk.... "

Fjerde afsnit (Seksualisme) – Kapitel 6 (Ensomhed – tosomhed – flersomhed) – lektion 79

Tilbageblik

103.

Det er næppe undgået læserens opmærksomhed, at vi under redegørelsen for fænomenet seksualisme gradvis har nærmet os menneskets helt aktuelle situation og de hermed forbundne problemer. Det minder lidt om en mikroskopisk undersøgelse, hvor man først vælger en relativt lille forstørrelsesgrad for at opnå overblik over "præparatet" og derefter går over til stadig kraftigere forstørrelser for at erhverve et stadig mere indgående indblik i de forekommende detaljer. Således startede vi med nogle generelle betragtninger over begrebet seksualisme. Senere stiftede vi bekendtskab med opbygningen af det levende væsens seksuelle struktur. Dernæst fik vi indblik i de kræfter, der virker gennem denne struktur samt indblik i den mekanisme, der organiserer og styrer disse kræfter. Og endelig fulgte vi mennesket i dets forvandling fra enpolet til dobbeltpolet væsen og fik herigennem et indtryk af de strålende muligheder, denne forvandling leder frem til. Men vi fik også fært af visse problemer, som fulgte med i købet, og det er netop disse problemer, vi mere indgående skal beskæftige os med i dette kapitel. Vi ønsker med andre ord at skifte til en endnu kraftigere "forstørrelse", således at vi kan komme helt ind på livet af den situation, mennesket udviklingsmæssigt befinder sig i, her og nu. Og vi gør det ved at formulere følgende spørgsmål: er det muligt helt nøjagtigt at bestemme nutidsmenneskets position i det vældige udviklingsperspektiv, som polforvandlingen repræsenterer? -Kan man præcist sige, hvor det moderne menneske befinder sig i denne forvandlingsproces? –

Ja, det kan man faktisk. Martinus udtaler klart, at menneskeheden som helhed befinder sig i de første stadier af en fase, han kalder "de ulykkelige ægteskabers zone". Herved forstås et udviklingsafsnit, der er kendetegnet ved begyndende opløsning af ægteskabet som samfundsinstitution betragtet; og netop disse opløsningstendenser repræsenterer et aldeles typisk udviklingssymptom, som der i henhold til dets vigtighed er al mulig grund til at ofre indgående opmærksomhed.

De ulykkelige ægteskabers zone

104.

Det kan i denne forbindelse indledningsvis noteres, at ægteskabet som bekendt er familiens grundlag, og at det bygger på seksuel tiltrækning mellem to mennesker af modsat køn. Denne tiltrækning fikses ved ægteskabets indgåelse til en forpligtende kontrakt eller binding, der for de kristne samfunds vedkommende især markeres af et troskabsløfte, gennem hvilket parterne for Guds åsyn tilsværges hinanden seksuel afholdenhed i forhold til tredjepart. Det er med andre ord i disse samfund kun tilladt at have seksuelt samkvem med ægtefællen, og overtrædelse af denne norm betragtes som utroskab med karakter af bedrageri. Og hvad der gælder i de kristne samfund, gælder i mere eller mindre tillempede former på tilsvarende måde i de fleste andre samfund på jorden.

Skønt megen utroskab har været bedrevet i historiens løb, har den almindelige indstilling hertil været, at det var en skammelig handling -især hvis den blev opdaget! Det var en handling, som på hver sin

måde satte ægtefællerne i et uheldigt lys, og som i de fleste samfund hjemlede til streng retsforfølgelse og straf.

Ja, i visse samfund kunne (og kan) der endog blive tale om dødsstraf.

Af forskellige grunde, som har nøje relation til de foran berørte opløsningstendenser for ægteskabets vedkommende, har der dog samtidig på dette område forekommet en god portion dobbeltmoral. F.eks. på den måde, at enhver mand med respekt for sig selv gerne skulle have mindst én -helst flere "erobringer" bag sig, inden han indgik i den hellige ægtestand, samtidig med at det blev betragtet som en utilgivelig synd, hvis de herfor nødvendige kvindelige partnere for deres vedkommende ikke kunne møde op på bryllupsdagen som uberørte jomfruer! Dette er blot ét ud af et righoldigt repertoire af eksempler på seksuel dobbeltmoral, og når det trækkes frem, er det blot for allerede på dette tidspunkt at antyde nogle faktorer, der i det stille -og skjult bag ægteskabets respektable facade -virker undergravende på denne centrale samfundsinstitution.

105.

Det vil imidlertid ikke være rigtigt kun at berøre de faktorer, der truer den ægteskabelige institution. Mindst lige så vigtige er de modsatte faktorer -altså de, der har været medvirkende til denne institutions etablering, idet ægteskabets fremtidige skæbne vil være bestemt af den styrkeprøve, der nu i tiltagende grad gør sig gældende mellem disse to sæt kræfter.

Som etablerende faktor skal i denne forbindelse først og fremmest nævnes kirken -ja, religionen i det hele taget. Og dernæst skal fremhæves de enkelte folkeslags individuelle sociale situation. I samspil med hinanden har nemlig disse to sæt faktorer bestemt en moralkodeks -altså et normsæt -der er gældende for ægteskabet i det pågældende samfund. Altså hvad der er tilladt og ikke tilladt. I nogle samfund ikke blot tolereres, men endog anbefales f.eks. polygami; dvs. det princip, at én mand har flere koner. I enkelte andre samfund derimod polyandri, altså det princip, at én kone har flere mænd. Og i atter andre samfund kun monogami, nemlig at én mand kun har én kone, og vice versa. Der eksisterer i virkeligheden mange ægteskabsformer, der imidlertid mere eller mindre udpræget er variationer af de ovennævnte grundformer. Således kan f.eks. nævnes eskimosamfundene, hvor gæstfriheden i det mindste førhen krævede, at en mand udlånte sin kone til en tilrejsende gæst, ligesom for øvrigt omvendt almindelig høflighed og velanstændighed forudsatte, at gæsten modtog tilbudet og efter bedste evne viste sig gæstfriheden værdig. Fælles for samtlige disse forskelligartede moralregler eller normsæt er imidlertid, at netop dé regler, der gælder for det enkelte samfund, med stor strenghed kræves respekteret, ligesom indblanding fra andre samfunds moralregler normalt bliver mødt med den største intolerance og uvilje. Dette kom adskillige kristne missionærer til at erfare på den mest ubehagelige måde, da de fik kontakt med de førnævnte eskimosamfund og ikke kunne bevæge sig til at vise den forventede høflighed og derved kom til at fornærme manden i huset på det blodigste. Denne forseelse kostede adskillige af disse næstekærlighedens budbringere livet, idet intet mindre kunne aftvætte den skam, en sådan utaknemmelighed kastede over den krænkede eskimovært. -Et andet eksempel på brydning mellem forskellige moralbegreber har vi for øvrigt i begivenhederne omkring mormonsamfundets opståen, idet der her ud fra sociale bevæggrunde var tale om et forsøg på at opnå accept for polygami i et samfund, der i forvejen strengt bekendte sig til monogami. Også her kom det i adskillige tilfælde til blodsudgydelse.

Når disse eksempler fremdrages, er det naturligvis blot for at vise, at der kan herske vidt forskellige opfattelser af, hvad god moral vil sige -også i seksuelle spørgsmål. Det afhænger i virkeligheden helt af det pågældende samfunds sociale situation i forbindelse med dets religiøse tradition, hvorfor man ikke kan fremhæve den ene moralopfattelse på bekostning af den anden. Derimod kan man med god

grund efterlyse forklaringen på, at ægteskabet -uanset dets mange former -har haft, og stadig har så høj en position og prioritering i så godt som alle samfund?

-Forklaringen er ifølge Martinus, at netop ægteskabet ved at nødvendiggøre et eller andet normsæt for seksuel adfærd indebærer en meget effektiv kanalisering af den seksuelle energi og derved tilsvarende effektivt sørger for organisering af samfundets samlede menneskelige livskraft -kort sagt: betinger et ordnet samfund. Det har derfor krav på den største opmærksomhed, at denne institution viser tegn på opløsning; for det gør den jo -især i de vestlige lande (plus Sovjet), og måske tydeligst i de nordiske lande. Et meget betragteligt antal ægteskaber opløses her, og endnu flere er på vej mod opløsning. Og hvad mere er: flere og flere mennesker undlader at indgå ægteskab i klassisk forstand. I stedet optræder fænomenet "det papirløse ægteskab", hvor parterne uden om kirkens eller statens velsignelse lever sammen uden formelt at have afgivet noget troskabsløfte til hinanden. -Hvad er mon forklaringen på disse opløsningstendenser?

Dette er ikke let at besvare i få og enkle sætninger, idet der er tale om et meget omfattende psykologisk og sociologisk problemkompleks. Fra Martinus' side er det imidlertid udførligt behandlet i fjerde og femte bind af Livets Bog, hvor han især gør rede for de rent kosmiske omstændigheder ved denne tendens. Hans synspunkter kan i denne forbindelse sammenfattes i tre svar, nemlig:

- 1) Ægteskabet er kosmisk set ikke nogen absolut ideel institution.
- 2) Ægteskabet er ikke længere så nødvendigt for samfundet som tidligere, rent socialt.
- 3) Ægteskabet er ikke en tilstrækkelig rummelig ramme til at optage virkningerne af polforvandlingen i sig.

Vi skal prøve at se lidt nærmere på hvert af disse tre svar for at komme til klarhed over, hvad der i realiteten ligger i dem.

107.

Med hensyn til det første svar (ægteskabet er ikke nogen absolut ideel institution) skal det indledningsvis bemærkes, at der i hovedsagen gives to slags ægteskaber, nemlig forelskesægteskaber og fornuftsægteskaber. Herved forstås naturligvis henholdsvis ægteskaber indgået på grund af opstået forelskelse eller ud fra fornuftsgrunde. En meget almindelig fornuftsgrund er som bekendt et barn, som er i vente, men vi kender også eksempler på politiske ægteskaber, der især forekommer inden for konge- og fyrstehuse samt lignende høje sociale lag. Der er endvidere mennesker, som indgår ægteskab ud fra økonomiske hensyn eller på grund af ensomhed, og der findes i visse samfund et stort antal forældrebestemte ægteskaber.

Af disse to typer ægteskaber -forelskelsesægteskaberne og fornuftsægteskaberne -gør forelskelsesægteskaberne krav på størst interesse, idet de umiddelbart må anses for at være maksimalt ideelle. Her er det nemlig gensidig sympati i forstærket grad, der udgør bindingskræfterne, således at man vil være tilbøjelig til at tale om kærlighed som disse ægteskabers grundlag. Alligevel opløses talrige sådanne ægteskaber.

Hvorfor?

I forsøget på at besvare dette spørgsmål skal vi i det følgende betragte et klassisk eksempel på et mislykket forelskelsesægteskabs skæbneforløb.

Nævnte skæbneforløb kan opdeles i to hovedfaser:

- 1) introduktionsfasen.
- 2) samlivsfasen.

Introduktionsfasen er kendetegnet ved, at to mennesker af modsat køn møder hinanden. Enten straks eller lidt efter lidt opstår der forelskelse, hvilket viser sig som en stærk følelsesmæssig eksponering, der giver sig udtryk i en ekstraordinær, sympatisk orientering rettet mod den anden part, som ved sine specielle fysiske og psykiske kvaliteter udløser forelskelsestilstanden. Den forelskede ser den udkårne i et forklaret skær, der så at sige løfter vedkommende op på et højere plan end alle andre mennesker, således at den pågældende med hensyn til personlige egenskaber overstråler alle andre. Vedkommende udstyres ligefrem af den forelskede med en eventyrglans, som der ubevidst stilles forventning til; man venter på en eller anden dunkel og uerkendt måde, at den elskede skal skænke én oplevelser af ekstraordinær karakter og kvalitet, ja så at sige en åbenbaring af det guddommelige. Ved sit køns særpræg og helt ukendte forudsætninger opfattes nemlig den elskede som et spændende mysterium, ja ligefrem som nøglen til livets gåder. I denne forstand er forelskelsen religiøs i sin natur. Det er den også i den betydning, at den ofte regulært udløser det religiøse instinkt. Den forelskede forstår spontant og umiddelbart ting ved livet, som vedkommende aldrig før har forstået eller blot så meget som strejft med en tanke, og han eller hun ser naturen på en måde som aldrig før. Men først og fremmest ses den elskede som repræsentant for det guddommelige, hvilken holdning Martinus på træffende måde har formuleret således:

“I gennem denne forelskelses rus er den elskede i virkeligheden selve guddommens stedfortræder. Ethvert andet forhold til den evige fader kan absolut kun blegne ved siden af det umådelige altoverstrålende lys, dette udvalgte væsen udgør for den forelskede, så længe forelskelsen varer. Ja, det er i dets første stadier af forelskelsen så helligt, at den forelskede næsten slet ikke tør nærme sig det elskede væsen. Der er overhovedet ikke engang endnu nogen seksuel trang. Så beskedent og ydmygt er den forelskede indstillet overfor den elskedes guddommelighed, og så strålende gennemtrængende er dette væsens atmosfære eller lys, at en enkelt lille stråle, et venligt ord, et hjertevarmt blik foreløbig er tilstrækkeligt til at give den forelskede fuld mættelse eller tilfredsstillelse, selv om det naturligvis ikke kan undgå at afføde drømmen om en endnu mere intim, legemlig kontakt senere hen” (Livets bog V, stk. 1817).

Netop dette sidste moment afslører træffende, at forelskelsen i en vis udstrækning er religiøs i sin natur vel at mærke kosmisk religiøs. Den forelskede ønsker den størst mulige nærhed og mest mulige intime kontakt med den elskede, ja ønsker simpelt hen at smelte sammen med denne til en enhed, til ét væsen. Thi uden den anden er vedkommende selv ikke alene halv, men simpelt hen intet. Livet er ikke værd at leve, og synes ikke bedre værd end at bortkaste.

Samtlige disse træk kendetegner den kosmiske religiøsitet, om end denne i sin egen renkultur ikke er båret af instinkt og følelse (som det er tilfældet ved forelskelse), men derimod af intellektualiseret følelse og intuition i forening. Men lighedspunkterne er umiskendelige: Gud ses i næsten (den udkårne); man ønsker den størst mulige sammensmeltning med Gud alias den udkårne; man ønsker uselvvisk at tjene næsten (i skikkelse af den udkårne) og i givet fald ofre sit liv for denne; og man erkender, at livet kun har værdi gennem harmonisk samliv med guddommen, alias den udkårne. Det er således på denne baggrund, man må give Martinus ret i, at forelskelsen i sit A-stadium er en stråle eller levning fra et foregående spiralafsnits livspraksis i de højeste åndelige verdener.

Uden denne forståelse af forelskelsesens kosmiske baggrund kan denne tilstand imidlertid virke både anstrengende, irriterende og en smule latterlig på omgivelserne -især fordi den eksponerede tilstand er så ensidigt orienteret. I kraft af sin mere nøgterne holdning kan omverdenen jo udmærket se, at genstanden for forelskelsen ikke er et hak anderledes eller mere guddommelig end alle andre, hvorfor man er tilbøjelig til at betragte forelskelsen som urealistisk eskapisme eller virkelighedsflugt, hvilken bedømmelse indirekte er et udsagn om, at det påfølgende ægteskabs grundlag i form af forelskelse er berørt af denne virkelighedsflugt. Og så langt denne bedømmelse er korrekt, er der

naturligvis tale om et temmelig usikkert grundlag, idet livet i den fysiske verden ikke ret længe ad gangen tillader flugt fra virkeligheden, men tværtimod i henhold til de gældende vilkår tilstræber en så realistisk konfrontation med virkeligheden som mulig. Dog -eskapisme eller ikke eskapisme: forelskelsen repræsenterer under alle omstændigheder det bærende og altdominerende tankeklima under forløbet af forelskelsesægteskabets introduktionsfase. Denne fase er i nøje kontakt hermed kendetegnet ved, at parterne ikke har noget krav på hinanden, men tværtimod er henvist til at gøre en indsats for at fortjene hinandens sympati og nærhed. Under bestræbelserne herfor vokser de ved processens positive forløb gradvis sammen rent mentalt. Der opstår stærke sjælelige bindinger, og processen fuldbyrdes ved, at parterne indgår ægteskab -med alt, hvad dette indebærer i retning af gensidige forpligtelser samt forpligtelser over for samfundet. Netop gennem indgåelse af ægteskab demonstrerer parterne over for omverdenen og hinanden, at de er ét, og at de tilhører hinanden. Og med denne situations indtræden afløses introduktionsfasen af samlivsfasen, forelskelsesægteskabets anden fase.

108.

Samlivsfasen udmærker sig først og fremmest ved, at parterne nu har krav på hinanden (bl.a. seksuelt) på en sådan måde, at nødvendigheden af en personlig indsats rettet mod dette at fortjene den anden parts sympati mere eller mindre falder bort; dette gælder ikke mindst i samfund, hvor adgangen til skilsmisse er begrænset eller måske slet ikke eksisterer. I stedet indtræder der let monotoni og slendrian med udvikling af et gråt og farveløst samlivsklima til følge. Eventyrglansen toner gradvis bort og en vis forsteningsproces begynder at indfinde sig. I stedet for at se en lysende repræsentant for det guddommelige i hinanden konfronteres parterne i stigende grad med hinandens mangler, ubehageligheder og ufuldkommenheder, hvad der naturligvis let medfører, at skuffelse og desillusionering indtræder. Og på dette grundlag undergraves forelskelsen som regel for til sidst helt at ophøre. Af det fordums strålende eventyr er der kun asken tilbage, og ægtefællerne glider med tiden mere og mere bort fra hinanden. Tomhed og tristhed -og ensomhed indtræder. Ægteskabet er i fare, for lykken er borte. Dets videre skæbne afhænger nu i vid udstrækning af "omstændighederne" (dvs. børn, formueforhold, det offentlige omdømme, eventuelle nye forelskelser rettet mod tredjepart osv.), hvilket betyder, at forelskelsesægteskabet nu fremtræder som en art fornuftsægteskab, hvor det fra at være et spørgsmål om at "holde af" i stedet drejer sig om at "holde ud".

I denne forbindelse skal det for en ordens skyld bemærkes, at hvad der her har været sagt om det mislykkede forelskelsesægteskabs typiske skæbneforløb naturligvis også gælder med hensyn til fornuftsægteskaberne -blot undertiden mere udtalt, idet der jo ikke her i samme grad har været tale om stærke personlige sympatier som motiverende faktorer for ægteskabets indgåelse. Men nægtes kan det sandelig ikke, at der på den anden side gives utallige eksempler på fornuftsægteskaber, der får et langt lykkeligere forløb end mange forelskelsesægteskaber og kan ende med at munde ud i, at parterne kommer til at elske hinanden. I det hele taget kan fornuftsægteskabet rent principielt siges at indeholde træk, der gør det langt mere levedygtigt end forelskelsesægteskabet, for så vidt disse træk kunne kombineres med forelskelsestilstandens sympatimæssige engagement; der tænkes især på en mere nøgtern vurdering af spørgsmålet om den rent faktiske harmoni mellem parternes personligheder, end den rene forelskelsestilstand levner mulighed for. Men sådan fungerer naturen ikke -i hvert fald ikke sædvanligvis. Dette faktum har endog ligefrem givet anledning til den bevingede talemåde, at "hvor forelskelsen går ind, går fornuften ud". -Som man vil se, afspejler denne talemåde ligefrem de to polers indbyrdes styrkeforhold i det jordiske menneske, ligesom den antyder, at seksualismen i dyreriget først og fremmest har til opgave at virke i forplantningens tjeneste og således sikre artens biologiske videreførelse i tiden.

Spørgsmål til lektion 79

1. Hvilken kendt følelse optræder som "grundsubstans" i den dobbeltpolede, emotionelle klimaksoplevelse?
2. Er den dobbeltpolede, emotionelle klimaksoplevelse overvejende a) en legemets eller b) en sjælens orgasme?
3. Hvad forstås ved den enpolede version af fænomenet forelskelse?
4. Hvorledes ytrer den dobbeltpolede version sig af den tilstand, vi i enpolet form kender som forelskelse?
5. Martinus opdeler den enpolede version af forelskelsens fænomen i to stadier: a) hvad kalder han disse, og b) hvorledes udmærker de sig hver for sig?
6. Hvilket dybere formål tjener angiveligt kravet om cølibat (kønslig afholdenhed) i forbindelse med okkult og religiøs "oplæring"?
7. Nyder cølibatet uforbeholdent Martinus' anbefaling?
8. a) Hvad kalder Martinus det afsnit af polforvandlingen, som menneskeheden er i færd med at passere igennem, og b) hvad forstår han ved denne betegnelse?
9. Hvilke tre faktorer er ifølge Martinus primært ansvarlige for den ægteskabelige institutions etablering?
10. Hvad forstås ved 1) monogami; 2) polygami; 3) polyandri?
11. Martinus opererer med to former for ægteskab; nævn venligst disse.
12. I hvilke to hovedfaser inddeler Martinus det typiske forelskelsesægteskab?
13. Nævn nogle af de træk ved forelskestilstanden (den enpolede version), der afslører dennes religiøse observans.

Løsningen til lektion 78's opgavetillæg

1. Til forskel fra han- og hunddyret er manden/kvinden enpolede væsener med den modsatte pol i vækst frem mod ligevægt med den primære pol (stk 4-88)
2. a) Tyngdelegemet; b) følelseslegemet (4-89)
3. Den højeste ild (= længslen efter behagsoplevelse) (4-89)
4. På den måde, at kønspræget er genstand for udviskning af sin entydighed (4-92)
5. Hos det dobbeltkonnede væsen er der i pagt med selve ordet tale om dobbelt køns-præg, hvorimod der hos det dobbeltpolede væsen som f.eks. det rigtige menneske er tale om en harmonisk forening af maskuline og feminine personlighedshæk, kombineret med tiltagende bortfald af kønspræg overhovedet (4-92)
6. En mennesketype, der både fysisk og psykisk er mærkbart præget af fremskreden polforvandling (pol-ligevækst) (4-93)

7. Med jordklodens overskygning af en ny, stor kosmisk verdensimpuls (der har relation til dens indtræden i den store fødsels proces (4-93)
8. Påfaldende anlæg for intellektualitet og kærlighed (4-94)
9. a) Kønsprægget er genstand for degeneration og udviskning; b) den seksuelle aktivitet bliver i stadig højere grad et spørgsmål om bevidsthedsaktivitet og dermed en rent åndelig proces (4-94)
10. Gennem kysset, kombineret med intens emotionel og intellektuel aktivitet (4-94)
11. At det enkelte menneskes kærlighedsudfoldelse ikke længere vil være forbeholdt et enkelt udvalgt medmenneske (f.eks. en ægtefælle), men i princippet som genstand har ethvert medmenneske – ja, faktisk ethvert levende væsen overhovedet (4-95,96)
12. At intuitionslegemet genindtræder i aktiv tilstand med etablering af kosmisk bevidsthed (sansedygtighed) til følge (4-96)
13. At det intellektuelle polorgan bliver seksuelt funktionsdygtigt, nemlig som direkte konsekvens af intuitionslegemets genindtræden i aktiv tilstand (4-96)
14. I to grundformer: 1) den enpolede, og 2) den ligevægtigt dobbeltpolede (4-97)
15.
 - 1) den enpolede bygger på fysiske kærtegn med henblik på opnåelse af kontakt med guldkopimaterialet 'bagud' (instinkt/hukommelse);
 - 2) den dobbeltpolede bygger på udvikling af følelser, praktiseret som livskunst, og sigter mod 'beroring' med Guds allerhøjeste bevidsthedslag (følelse/intelligens/intuition) (4-98)
16. Medens den enpoledebform har karakter af en psyko-fysisk afledningsproces (udløsning), udmærker den dobbeltpolede sig tværtimod som en markant opladningsproces (in-spiration) (4-98)

PBJ